Bazsányi Sándor

Minden csak utazás

KÖNYVKRITIKA - LXI. évfolyam, 17. szám, 2017. április 28.

Szirák Péter: Ki említ megérkezést? A régi és a két világháború közötti magyar irodalmi útirajzról. Ráció Kiadó, Budapest, 2016, 132 oldal, 1850 Ft

Tulajdonképpen, akár itthon maradunk és útirajzot olvasunk, akár utazunk és útirajzot írunk, vagy utazunk és összevetjük tényleges útiélményeinket az útirajzokban foglaltakkal, vagy akár otthoni élményeinkkel, vagy netán más útiélményeinkkel – mindegyik esetben ugyanazt fogjuk mindig másként megtapasztalni: a kisebb-nagyobb különbségeket. Például azokat a történeti vagy mentalitásbeli különbségeket, amelyeket Szirák vesz észre az általa választott útirajzszerzők műveiben. Ahogyan például Illyés Gyula és Nagy Lajos beszélnek különbözőképpen a szovjet Oroszországban tett útjaikról, vagy ahogyan az „óvatos regisztráló” Szabó Lőrinc és a „teljességre törő és célelvű értelmező” Németh László (81.) írnak nagyon eltérő hangfekvésekben erdélyi útjaikról – még ha „mindketten meg [is] változnak az utazás, az írás végére”…